

A 1105

Anna Haawa

Suusetused.

Teine vihik.

Tartus.

Trükitud K. A. Hermannil kulus ja kirjadega
1890.

*Minus arroyale Raafide
lenh keltis mälestuseks*

Amur.

A. 1105

Anna Haawa

Suusetused.

Teine wikk.

Tartus.

Trükitud R. A. Hermann'i kulu- ja kirjadega.

1890.

2250

Дозволено цензурою. — Дерптъ, 20 ноября 1890 г.

Wäsinud.

Wäsin'd olen — wäsin'd —
Uju, kallis, mind!
Waifigu kõi laulud,
Waikeks jäägu rind! —

Wäsin'd olen — wäsin'd —
Kallis isamaa,
Sinu mulla põues
Tahaks puhata.

Wäsin'd? -- kas wõin usku?
Petlik wäsimus!
Kuula! — kase kõhin
Kostab kõrwu uus.

Ei! ei ole wäsin'd:
Eha helinad —
Ehk ka koidu kiired
Singe täidawad:

Testi wahwas rahwas,
Kallis isamaa,
Auna mulle andeks,
Et ei waiki ma.

Jõuluks.

Rahu sulle, juur maailm!
Taewast waatis Ija film, —
Armus sinu pääle waatis,
Sulle oma Poega saatis,

Rahu, risti-kogudus,
Sulle! juur su rõõmustus,
Sumalale auu ja aina,
Rahulippu kõrgeš tanna! —

* * *

Rahu sulle, wäike isamaa!
Oh, kes wõiks ju poegi rahus ühenda':
Mõtlemä ja tegema, mis auus ja hää!
Sinu tulewik jüis oleks hää. —

* * *

Rahu sulle, üksik jüda!
Unusta kõik kurbtus, häda.
Rahu — nüüd ja igawest'!
Palun kõigest südamest.

Wahwas ja waga.

Elagu rahwas, kes wahwas ja waga!
Selle töödel on tõsidus taga,
Kes on julge ja kindel kui kalju,
Truu ja kurjuje wastu walju.
Elagu rahwas, kes wahwas ja waga!

Elagu rahwas, kes wahwas ja waga!
Oled, Eestlane, wahwas ja waga?
Julged Jumalalt õnnistust oota,
Kotka tiibadest warju loota? —
Eestlane, ole sa wahwas ja waga!

Elagu rahwas, kes wahwas ja waga!
Uju, süda, ja looda sa aga:
Kaugel õitsmas näen isamaa pinda —
Muru matab küll siis ju mu rinda. —
Elagu rahwas, kes wahwas ja waga!

Sügisel!

Üks nutu kahin
Käib üle maa,
Sa kuuled seda
Ka tahtmata:

Küll ruttu lendas
Meilt kevade!
Ei juud m'e näinud —
Iu sügisel!

Wesi woolab mere poole.

Wesi woolab mere poole,
Päike öö eest põgeneb,
Linnukene ära lendab
Eäält, kus sügij' läheneb.

Tuulelgi on lahke luba
Üle maade rännata,
Laululaene jõuab jõuda
Kaugel' ühes tuulega.

Minul üksi 'põle tiiru —
Oh — ei mõista ütelda,
Kuis on igatjust ja elu
Minu põeses otjata. —

Oh mu waim, weel oled wangis
Sureliku ihu sees!
Dinne, rahu, kodupaika
'Põle siin sul iganes.

Oh kuhu lähen ma?

Oh kuhu lähen ma,
Ma waene, warjuta?
Tuul tuleb, tõukab mind,
Torm hulub: „Murrat find!“

Kas küllalt ju ei saa!
Oh taewas halasta!
Mul 'pole rauast rind —
Ma olen laululind.

Ka üks laulik.

Kurbtus kurnas elujõudu,
Kahtlus hinge kohutas;
Pimedus, mis igavene,
Waimu kõita ähwardas.

Haigus astus üle läwe. —
Ribedalt siis naeratas
Dunetu: Surm ainus päästja —
Kana küll ju wiivitas.

Waesus waatas wabalt tупpa,
Küsimata kustutas
Küünla. — „Mina tuld ei taha!“
Uhkus aga finnitäs.

Ükşi nõnda — pimeduses. —
Surm suud andma kummardas.
„Mita, Issand, palwet teha!“ —
Issand aitas, halastas.

Heljuma kuis hakkas õhku,
Hiilgama kõik pimedus,
Lillelaaneks ennast muutis
Meeleheite sügawus!

Ime rahu hinge täitis,
Aga surm ei andnud suud. —
Jälle walus — hinge täitis
Esimene luuletus.

Reisenauer'i mäng.

Ragu hõbejelge hallik, —
Ragu tormaw tuule hoog,
Ragu tuules loitaw tuli,
Ragu raske jaatuj'-woog; —

Ragu pehme päikse paiste,
Ditjelinnu õrnem wiis,
Ragu kustuw ehasära,
Lehwim luige wiimne wiis;

Ragu nõiduw muistne lugu, —
Ragu tuju tuhinad,
Ragu metsik-õidul meri,
Pitjenuoled wäledad: —

Nii ta mäng — jee oli tõde,
Heliriigist kallim and —
Waba, kõrge, selge, ilus,
Kunst, mis kunstis wabaks jaan'd.

Seda mängu kuuldes pidi
Põues luule ärkama —
Oh mul oleks jellel tunnil
Palju olnud ütelda.

Aga käre käteplagiin
Mõistis luulet peleta —
Õnnetu ja ehmatanud
Kõju poole kõnd'jin ma.

Oh wõiksin end surnuks laulda.

Oh wõiksin end surnuks laulda,
Ma leinalinnuke!
Oh wõiksin end üksford peita
Su hana wilusje!

Kui tuleleef mu jüda,
Kui mäsjaw merepind —
Oh matke mind ford, laened!
Oh lõhke üksford, rind!

Ma tahan waikne olla.

Ma tahan waikne olla,
Kui waiksem tuuleõhk,
Ei ühelegi võlga
Kui raske elu rõhk.

Ja ühegile haiget
Ei taha teha ma,
Ei vihata — jeks aega
Tõest' pole elada.

Ja sind veel kõigewähem
Ma tahan haawata,
Sest kõik, mis sulle puutub,
See puutub mulle ka.

Kui aga siisgi tormi
Ma külwan hool'mata,
Kust kookuwao'tud huultel
Lään ise mööda ma.

Siis olen eksituses
Ja riius endaga,
Ja kahetsus, jee tuleb
Ka silmapilguga. —

Oh Jumal üksi teab,
Mis ma siis kannatan, —
Mu elupäivi palju
Wist jeege lühendan.

S ü d a.

Taja ärkab kandle helin,
Lilledõhna magus woog; —
Tuba paisub kella helin,
Müriseb kui maru hoog —
Hõiskab, kaebab, — lõpmata
Heitleb päite põrguga
Sinu südames.

Süügi waitne sinu pale,
Rahuline sinu film. —
Oh see rahu — see on wale!
Seda rahu kardab ilm.
Tuhat lootust tõusewad —
Dõde wõrku waowad. —
Waene wõitleja!

Wõitle aga, looda, usu!
Näe, ju fertib kuldne koit.
Ahelasje põrgu ruju!
Hinge täidab elu loit.
Hõiska, jüda, õnnel ja:
Arm on walguš, elu ka —
Wõitja igawest'.

Üleilmlik õnn.

Üleilmlik õnn ei wõi siin kesta kaua —
Päew läeb looja koidu kumaga —
Ole wait, mu süda, ei wist kaua
'Pole sinul enam wõidelda. —

Walgusele on mind Jumal loonud —
Pimedus ei tohi wõita mind.
Dnnistust kõik wõitlused on toonud —
Issand, jelle eest ma tänan sind.

Mina kuulsin.

Mina kuulsin kandle hääli
Helisemas õhu sees,
Mina nägin imejulgust,
Mille eest öö põgenes.

Mina aiman, et on kewad'
Zuba õige lähedal:
Närtsimata õied õitj'wad
Sgawesel isamaal.

Lähedal on kewade.

Lähedal on kewade,
Ded, wemmad, uskuge:
Imerahuta mu riind —
Et mu süda peta mind.

Igakord nii tukjub ta,
Kui käib kewad' üle maa —
Hoia ennast künnilind,
Et mu laul ei wõida sind!

Mis sa tahad, kewade?

Miks on sõudwal õrnad hääled,
Kohijemas kose keeled?
Miks on ärkwal looduj' ilu,
Põgenemas waitne wilu?
Mis sa tahad, kewade?

Miks, ma lind, ei leina jugu?
Miks ma aiman lusti lugu?
Miks ma hõiskasin, miks paijus
Süda unes õnne kaijus?
Mis sa tahad kewade?

Kewade, — ja waata ette, —
Ära jaga õiji kätte
Lugemata: — neist saab lõkkeid. —
Suudad ja siis teha tõkkeid,
Kustutada taewa tuld?

Marjane õis.

Siekenes ilusam,
Kaunikene kullasem,
Ehid ennast wara ju, —
Külm sind wõidab, õnnetu!

„Olen unes imet näin'd,
Ilu-ilmas ise käin'd . . .“
Siekenes ilusam,
Kaunikene kullasem!

„Ei wõi enam leinata,
Sunn tundmust warjata. . .“
Siekenes ilusam,
Kaunikene kullasem!

Lõokeled.

„Lähem ära, lähem ära tõrgele!“

Laulab lõo juu.

„Sõuan sulle filmapilgul järele!“

Hõistab teine ju.

Ühel häälel, ühel meelel mõlemad
Loojat kiidavad ;
Tuleb sügij', ühel meelel mõlemad
Ära lendavad.

Käokene, kuldalindu.

Käokene, kuldalindu,
Lõokene, lahke lindu,
Pääsukene, parem lindu,
Hellakene, õitselindu :

Seadke hääled hüüdemaie,
Kuldanojad kuktumaie,
Laululaened liitumaie,
Õrnad wiijid heljumaie.

Siis lä'eb laani lajumaie,
Jõe laene läikimaie,
Ilm end ilul ehtimaie,
Õnne tundel hõõgamaie.

Lenda siis, mu laulukene!
Lenda nagu lõokene!
Laula kaaja, neiukene!
Õdista ühes, peiukene!

Kes teab?

Dh ära laula, lõolindu
Ja hõiska enneaegu ja!
Sa mata laulud oma rindu
Ja sunni wiijid waitima:

Kes teab, mis tormid ja mis tuuled
Weel tõuj'wad enne kewadet?
Kes teab, ehk homme juba kuuled,
Et lootused kõit tühised.

Liinu wiimne laul.

Jääge terveks, wennad, õed! —
Laulsin küllalt ju —
Enneaegu hõiskasin —
Nüüd jääb wait mu juu.

Jääge terveks, wennad, õed! —
Tuleb kewade,
Ütelge siis minu poolt
Terwist temale.

Õöpiku surm.

Jumalaga, kohaw laani
Jumalaga, ilus ilm,
Jumalaga, lahked laulud! —
Laulja rind on warsti külm.

Oh küll oli õnnis laulda,
Die aega kuuluta',
Leinas, õnnes laulu sisse
Ise ära sulada.

Aga torm ei jallin'd laulu,
Tegi haiget minule —
Haiget teha on ju ferge
Waeje laululinnule.

Jumalaga! pikkamisi
Waihemaks jääb minu rind —
Jumalaga! — koidupuna
Suud mull' andes jaadab mind.

Ei või mitte waiki olla.

Ei saa mitte waiki olla,
Lauluviisi lõpeta' —
Waikimine oleks wale,
Sunniks jüdant lõhkema. —

Tahan õige taha laulda,
Taha kannelt helista',
Et ei find, mu kõigetallim,
Lauluga ma tülitä.

Uga kui torm minu kandlelt
Kostab siiski kõrwa jull',
Siis ja ise oled süüdi:
Miks nii armas oled mull'?

„Juba kui ma karjas käisin.“

Juba kui ma karjas käisin,
Lääne poole vaat'jin ma,
Päitest ikka sinna saatsin
Suure igatsusega.

Õegi ma siis ei teadnud,
Miks mul põhjus põueke —
Lääne laeneid taht'jin näha,
Mina, wäike karjane.

Suureks sain, ei saanud sinna
Lääne laeneid vaatama,
Aga läänest tuli'd laened
Pani'd põue põksuma.

Ja nüüd tean, miks igatsedes
Waatan ikka läänesse:
Sinna ammu olen saatnud
Mina oma südame.

Ma olen õppin'd.

Ma olen õppin'd armastama,
Kus furd küll tahtsin vihata; —
Ma olen õppin'd auustama,
Kust mööda minna tahtsin ma. —

Ma olen õppin'd naeratama,
Kui tean küll, et torm on ees,
Ja teiste ees end waigistama
Ka siis, kui jüda lõhkeb jees.

Ma olen õppin'd ära tundma,
Et ojakš ainult walu mul,
Et pean piisart peitu fund'ma,
Kui õnnel hõiskab teiste huul.

Ja nüüd — nüüd on mu rammu raugel —
Ma waene ekhin udu jees —
Oh rahurand — oh miks nii kaugel?
Kes toetab mind mu wõitlusjes?

Ma olen näinud.

Ma olen näinud muste filmi —
Kui tähe-öö nad järawad —
Pea waitiwad kui jutt on huultel,
Pea waitjelt palju räägiwad.

Ma olen näinud jõstrafilmi,
Kes armsjad olla mõistawad,
Kes aga äritatud meelel
Pea oma juttu muudawad.

Ma olen näinud mustjaid filmi,
Kes nagu pilwed tumedad :
Sääl arm ja wiha, rõõm ja walu
End ainult wälgul näitawad.

Ma olen näinud finifilmi,
Kes väga selgelt räägiwad,
Kes wahest terwet hingeelu
Just nagu peeglis näitawad.

Ma olen näinud halla filmi,
Kes südant kartma panewad :
Sa häd ja paha juurel möödul
Mäed nende läikes wõitlewat.

Süis olen näinud halla filmi,
Kes targad ja ka kavalad,
Kes säravad kui haljas teras,
Kes wihatujul naerawad.

Weel olen näinud halla filmi,
Kes waitfjelt, rahul waatawad
Ja süisgi jala igatsusel
Su juures hellalt wiibiwad.

Kus rohelist on hallis filmis,
Süäl näki-neiud walwawad.
Sa waata ette! — häda sulle,
Kui kudagi neid pahandad!

Weel palju filmi olen näinud —
Kõik omast kohast ilusad —
Mis wõin ma teha, et mull' ühed
Meist kõigist kõige armsamad?

Süis lugu teine on.

Si laulikut wist taha
Ma kaajak omale:
Kõik, mis tal meeles mõlgub,
Saab ilmsiks teistele.

Ei muusikanti taha
Ma kaajak omale:
Ta tihti rõõmulugu
Lööb ohjel teistele.

Ei maalrit mina taha
Mu kaajak wistist' ka: —
Ei tea, kas wõingi falli',
Kui kõiki maalib ta.

Ei käsitöölisi taha
Ma kaajak omale:
Neil wiisiks wilistada,
Kui sõitleb kaajak.

Ei piibumeest ka taha
Ma kaajak omale:
End suitsu jisse peidab,
Kui meel tal pahane.

Ei kaupmeest mina taha
Ka kaajaks omale:
Diig palju ehteid ostab
Ta oma kaajale.

Ei arsti wõi ka taha
Ma kaajaks ometi:
Ei haige olla laje
Ta mind wiist missalgi.

Ei kohtunikku taha,
Ma kaajaks omale:
Wiist ikka õigust andma
Peau mina temale.

Ei waimulikku taha
Ma kaajaks omale:
Tal raske jutlustada,
Kui talwel kõhime.

Koolmeisrit ka ei taha
Ma kaajaks omale:
Neid mehi nagu kartsin,
Kui olin wäikene.

Ei põllumeest ka taha
Ma kaajaks omale:
Miks ikka lumeteega
Ta tuleb kosjale.

Ja sõjameest ei taha
Ma kaastaks jugugi —
Mitspäraast? — ei ma jeda
Wist tea isegi.

Ja nõnda igal teisel
On wiga jällegi —
Mis saab sest wiimaks saama? —
Jään ilma muidugi. —

Kui aga keegi nendest
Mull' õige armas on,
Ja kui ma talle armas —
Siis lugu teine on.

Mis Mats mõtleb.

Mis Mats mõtleb, on alati tõsi,
Nii tõsi kui tõrre põhjas veši —
Seepärast on tõsi, et ise
Ta jeda uskmast ei väsi.

Mats mõõdab oma väärtust — oh imet:
„Mis maks'wad minu kõrval kõik nemad?
Ma olen tõesti üks päike,
Kuid kahju! veel varjul mu läige.

Mind armjaks wiist peavad kõik neid,
Täis kadedust vaat'wad mind peid —
Ma olen tõesti üks päike —
Küll pea ilmub mu läige.“

Mis Mats mõtleb, on alati tõsi,
Nii tõsi kui tõrre põhjas veši —
See õnneks on Matšil', et ise
Ta jeda uskmast ei väsi.

J u t t.

Uts jutt

Käib perest peresje:

Mäe Mall ei minna möldri Mardile.

See jutt

Du weidi imelik —

„Ja süsgi tõsi,“ finnitäs mull' Miff.

Nii jutt:

Mall kohkun'd tagasi,

Et Mart ei kuri olla mõistagi.

Weel jutt:

Mall tahta südid meest;

Kes liiga pehme, jellel läheb eest.

Kus jutt!

Mall ise tajane —

Kust wöttis jelle weidra tahtmise?

See jutt

Wind paneb mõtlema:

Et neidudest ei keegi aru saa.

Südameta.

Südameta olen ma,
Uju, nugiš neiu sa:
Waat'jin sinu silmiss'e,
Kaotajin südame.

Ära naera sugugi,
Anna süda tagasi!
Rohkudes ja waatad mind —
Neiu, nüüd ma mõistan sind:

Sinu süda kadun'd ka,
Tahan hoolsalt otsida;
Veian jeda, tagasi
Oma siis ei tahagi.

Neiu sõstrafilm.

Üks kiitis mu säravaid filmi
Ja teine mu kõlawat häält
Ja kolmas mu kullaseid juukseid
Ja mõni mu rõõmulist meelt. —

Ei tema ei kiitnud mu filmi,
Ei juukseid, ei rõõmulist meelt,
Kes teab, mis asjaks ei tõstnud
Mu lähedat laulu häält.

Ta ütles ainult mulle,
Et armas ma temale —
Ja selle pärast ta ongi
Nii armas minule.

Tore peiu, uhkem neiu.

Si ma sind armasta,
Wõid minna minema —
Sul „auu ja rikkust küll?“
Miks lä'eb see korda mull'?

Ea „mõtled hästi tõest“ —
Sind tänan jelle eest!
Kuid paremini ja
Beel wõiksid mõtelda:

Et rikkus ometi
Ei wõida alati —
Ma parem kerjama
Lä'eks oma armjaga.

Ea ära pahanda,
Et weidi „teraw“ ma:
Miks kiitjib teistele,
Et tulen jinule?

Tubli mees.

Tubli mees!

Tal palju juttu,
Räägib rohkest', räägib ruttu,
Westab kokku kõik maailma
Ehk küll jutt on mõttest ilma —
Tubli mees!

Tubli mees!

Ta jutu üle
Kellegil nii häa meel 'pole
Kui tal endal: tõstab naeru;
Teised naer'wad tema naeru
Tublisti.

Tubli mees!

Mis saab sest saama? —
Ihm on wali õpetama —
Hiljaks 'pole see veel jäänud —
Mõnigi on teiseks saanud —
Wabanda!

Mu linnuke, mu õieke.

Mu linnuke,
Mu õieke,
Kui pean siit kaugele minema,
Kas tahad siis minuga lennata?
Sind tahan ma hellasti kaitseda —
Mu linnuke, mu õieke! —

Oh linnuke,
Oh õieke,
Siit ära pean kaugele minema —
Siit ära pean sinuta minema!
Ei tohi sind hellasti kaitseda. —
Oh linnuke! oh õieke! — —

Meeletamine.

Nägin pilverüinkaid taewa jõrwal
Kuulsin kaugel pitse pillihäält. —
„Miks weel wiibid?“ hüüdis hääl mu kõrwal.
„Varjupaika talutan ma jõnd. —

Kaugel, oh kuule mind, ilusam kodu,
Õõtsumas õrnemalt tuulede õht.
Lilla ma külwan jull' teedele palju; —
Semal just igawest' murede rõht. —“

„Kas wõin jätta õitswat Gesti pinda,
Unustada kallist emakeelt? —
Tulgu häda! hirm ei rõhu rinda; —
Pärast wihma paistab päikene.“

Süda ei ihalda hiilgawat õnne,
Kallimat kaugel ei kujuta film,
Mati igatsjeks, ihaldaks sinna,
Kusa ford koitis tall' ilude ilm.“

Tuule hoogu tormas tulist' mööda,
Sulgus sõnad juhu soikuma. —
Sest a'ast waatab tähte mitu ööda
Kurwalt alla. — Kellest hale tal?

Päästja.

(Wabalt ühe Satsa rahwa laulu järel)

Ei kummagil meil 'pole jüüdi,
Et mu käji teisel' müüdi:
Oh ja tead ju, kallike,
Miks müüdi käji teisele.
Küll on walus, oh kulda kallis!
Oh kulda kallis, küll on walus!
Oh ja tead ju, kallike, —
Ei leia jõnu walule.

Mull' olid armas, töot'in julle,
Wäga armas olid mulle —
Oh ja tead ju, kallike,
Kui armas olid minule.
Küll on walus, oh kulda kallis!
Oh kulda kallis, küll on walus:
Oh ja tead ju, kallike, —
Peau truudust wand'ma teisele.

Ma noppisin õisi ilusaida,
Pun'in pärjaks kaunimaida. —
Oh ja tead ju, kallike,
See pidi saama sinule.
Küll on walus, oh kulda kallis!
Oh kulda kallis, küll on walus:
Oh ja tead ju, kallike,
See pärg, see jaab nüüd teisele.

Dh 'poleks tõusnud ial päite
Selleks päewaks! — Urta äite!
Lõhu lõhki jaaja tee,
Eht tõsta meid ju tiivule!
Küll on walus, oh kulda kallis!
Dh kulda kallis, küll on walus!
Kutsju äikest, kullake,
Et päästetud jaaks pääsufe.

Küll tufjub süda — jumalaga!
Wiimast korda — jumalaga!
Wiimast korda, kallike,
Weel waatan sinu silmisje.
Küll on walus, oh kulda kallis!
Dh kulda kallis, küll on walus!
Wiimast korda, kallike?!
Dh õnn! ju hüüab äikene.

Sõjamees.

Läbi ööde kõue jaatel
Ratjutab üks sõjamees.
Loodus kohkub häda waatel;
Wahwas mees ei wäriſe.
„Kõju poole!“ Mehe rind
Tõuseb, waob kui mere pind;
„Elab weel mu emake?
Kas on truu mu armuke?“

Etſ ju hobu wäſin'd ole?
Pea kinni, ratjanik!
Ratjutada nüüd on kole;
Torm wõib murda jüdame. —
Jää ja kindlaks, mehe rind! —
Kõitum jägest' õune pind,
Elab weel ju emake?
Kas on truu ju armuke?

Läbi ööde kõue jaatel
Ratjutab üks sõjamees.
Loodus kohkub häda waatel —
Torm, kas mürdsid jüdame?
„Sõtta! jõtta!“ Mehe rind
Tõuseb, waob kui mere pind;
„Hauas hingab emake,
Teiſe kaenlas armuke.“

See oli ilusal õiekuul.

See oli ilusal õiekuul,
Kuu paistis ja tajaasti lehwis tuul,
Kõik aknad ja tänavad walgus'tud
(Suur püha oli) ja chitud.

Ja rahwa hulk laenetas tänaval,
Wai! weši jee wirwendas Emajões all,
Ja meie kõnd'jime käsikäes, —
Ja omaft kodust mull' kõneles.

See oli ilusal õiekuul —
Ei armust weel rääkin'd meil süda, ei huul,
Kui lapsed m'e kõnd'jime käsikäes,
Ei aiman'dgi kumbgi, mis seisib ees.

L e e n a.

Mina triitisin. Ja tema
Läks jäält mööda — seijatas
Läwel weidi — „Hõudu!“ soowis —
Oli juba minemas:

„Teised on sind üksi jätnud?“
„Jah — ja kaugel' minek sul?“
„Tahtsin minna — oli igaw —
Lubad, seltsiks jäen sull.“

„Ükskõik.“ — „Mül on kaunis raamat —
Tahad ehk wast kuulata?“
„Palun!“ Lugema ta hakkas
Suure agarusega.

„Mis ta luges?“ Üra küü!
Tema hääl — see oli nii
Waik ja pehme — kuid mu süda
Lutsus weidi waljusti.

Teised warsti koju tuli'd:
„Aaa! wõi nii! noh muidugi!“
Meil ei olnud jelle pääle
Wastata tõest' midagi.

Külajep.

Jep, tubli külajep on küll jee Joojep —
Näe, kus juits tema jepikojast tõuseb!
Taob nii, et metsgi vastu kajab,
Tõhst ja ka nalja juttu ajab.

Kui tema läwel seisab, taskus käed,
Siis sina tema mehst kaju näed —
Eht tal meel küll hästi äkiline,
On ta enamasti rahuline.

Kui tema aga naabri Kaarlit näeb,
Kes minu isa õune sammud jäeb —
Siis — oh siis ta hirmus kõvast' taob,
Kaud, mis alasil, pihuks, puruks kaob. —

Ta tegi luku minu weimewakal',
Ma tegin paela tema „raudja“ lakal —
Südant tahta ta mul lufustada —
Kardab, et võiks Kaarel siise jaada.

Siimese lume ajal.

Siimese lume ajal
Tuli ta mind vaatama.
(Kasuema kodus jukka,
Silmitšes mind salaja.)

Warsti ta mu juurde tõttas,
Ühest, teisest kõneles —
(Kasuema sukawarras
Teiſes kambriš heliſes.)

„Siimese lume ajal
Läh'me sõitma?“ küſis ta
(Kasuema juba kõhis.)
„Kes weel?“ küſiſin talt ma.

„Kes? eš meie kahekešti . . .“
Aga äkist' waitis ta —
Terawalt mu otša waatas:
„Keda weel ſiis tahad ſa?“

Üles tõuſis, ära ſammus. —
Oh — kuis toht'ſin ütelda,
Et ma kaš wõi ilma otša
Dleš sõitnud temaga!

Paastu päike.

Paastu päike waatas aknast,
Mängis minu juuksestega.

Kasuema algas juttu,
Kudas õhjel laulnud ma:

„Kes on see, kell' läbi une
Laulsid: „„Sumal hoidku sind!
Liig suur õnn see mulle oleks
Kui veel korra näeksin sind?““

Pisjarad mull' tuli'd silma,
Pää mul hõõgas, walutas:
„Kulla ema . . .“ Ätist' keegi
Läwel ilmus, teretas.

Tema, kellel' unes laulsin!
Jõud mul kippus nõrkema —
Aga ei! kui kiwikuju
Jäin ma ist' ma sõnata.

Waewalt pääga nifutasin
Terwituseks temale,
Hooletumalt nagu panin
Tema juttu tähele.

Keegi, ei ka tema pidan'd
Minu armu aimama —
Paastu päike aga naeris,
Mängis minu juuksestega.

Kalamehe mõrsja.

Minu peid on kalamees,
Kõige hoolsam küla jees;
Tal on wene uhi-uus,
Uued noodad jõe juus.

Minu peid on lahke mees,
Sest ta on ka laulumees;
Iffa kõlab mere pääl
Tema ilus lauluhääl.

Minu peid on ilus mees
Kalamehe habemes,
Ehk küll habemeta ka
Nõndašama ilus ta.

Minu peid on kalamees —
Keegi terve küla jees
Weel ei tea jüst midagi —
'Pole waja teadagi.

Küünla tuli kahjulik.

Kahjulik on filmadele
Küünla tuli tõesti,
Kahjulik ka südamele —
Küll t'e näete isegi:

Küünlad põlesid. Meil oli'd
Kõigil noodilehed käes.
„Laulgem veel kord! aga hästi!“
Laulumeister kõneles.

„Selle laulu siisje peame
Rohkem tundmust panema,“
Sõnas keegi jääl pool küünlaid —
Tule poole vaat'sin ma.

Sääl pool küünlaid — jääl küll nägin
Rahte filma järawat —
Kogemata just sel korral
Minu filmi vaat'sivad;

Aga need ei pannud wistist'
Silmi maha lööma mind,
Sest ei hõõgama läin'd paled,
Saan'd ei rahutumaks rind.

Küünlad ainult oli'd jüüdi: —
Hoidsin küll veel noodi käes,
Aga ei ma enam näinud
Midagi, mis seis'is sees.

Sinna kohta, kus mu süda,
Waotasin kae küll,
Aga teda waigistada
Ei läin'd siiski korda mul. —

Rahjulik on küünla tuli
Silmadele tõesti,
Rahjulik ka südamele —
Mäete seda isegi.

Mina waatſin muru pääle.

Mina waat'sin muru pääle,
Kuis nii roheline see —
Tema luges taewa-tähti,
Eht küll paistis päikene.

Wiimaks üles taewa poole
Tahtsin torra waadata —
Tema filmad sinililla
Tahtsi'd murult otſida. —

(Aga filmad wahest ikka
Wastastikku juhtuwad —)
Siis nad kõik, mis taewas näha
Mulle ära welsiwad.

Mina omalt poolt siis jälle
Silmawaatel' ütlesin,
Et on muru ikka haljas
Ja mis muud weel mõtlesin.

Mõnda'p siis meil maad ja taewast
'Polnud waja waadata.
Teised seisiwad jäälsamas —
Mõist'wad nad nii kõnelda?

Neiu palwe.

Tuli peiu sinisilma,
Mehine ja wiijakas,
Tuli nagu juwe ilma,
Lahkelt seis is neiu ees.

Tuli jälle, tuli ikka,
Tuli wiimaks nagu torm —
Pakkus oma armu rikka —
Armu nõudis neiu käest.

„Armu? — oh ei jeda anda
'Pole mul sull' ialgi; —
Sõpruses sind meeles kanda
Tahan, kui nii soovid ja.

Arm on ammu ära antud —
Enne weel kui tundsin sind —
Mitmest tormist läbi kantud
Tead ehk jeda isegi.

Sest, oh peiu sinisilma,
Sõber, las' ma palun sind:
Waata jälle lahkelt ilma —
Leiad mõrõsja armjama.“

Ära pahanda.

Ära pahanda, ma palun,
Et ford armastasid mind,
Ja et wastu-armastada
Wõimalik mul 'pole sind.

Sinu tundmustega ial
Ma ei tahtnud mängida,
Sest et ise küllalt aiman,
Kudas jee wõib haawata.

Kaua aega ma ei aiman'd
Sinu armu sugugi,
Ei ma mõistnud sinu filmist
Lugeda tõest' midagi.

Kaua sinu tundmust ainult
Lahkuseks ma pidasin,
Wastulahkusega wistist'
Õli tulle walasin.

Kui siis wiimaks lauja löffel
Leekis sinu arm mu eel,
Ehk küll ialgi weel 'polnud
Sellest rääkinud ju keel:

Siis ma lohkusin — mu süda
Tahtis walus lõhkeda —
Tahtsin ahastades hüüda:
„Wine oma armuga!

Wine! ekhitujes oled —
Haiget teed ja minule —
Wine! unusta! ja jäta
Murtud jüda rahule!”

Kuid ma waitiisin — ma lootsin,
Et ja ise aru jaad,
Kudas üleliia kalliks
Mind ju armus kujutad ;

Et ma midagi ei ole
Sääl, kus ma ei armasta,
Ja et teist kord armastada
Surmani mul wõimata. —

Ära pahanda, ma palun,
Et kord armastasid mind,
Ja et wastu-armastada
Wõimalik mul 'polnud sind.

Hindriku unenägu.

(G. Seine järel.)

Õ minu filmi kattis,
Külm, vaikne oli juu,
Pää, süda tarretanud —
Ma olin hauas ju.

Kui kaua ma nii uinun'd,
Ei tea isegi; —
Ma ärkasin, jest keegi
Mind hüüdis hellasti:

„Kas tõusjed üles, Hindrik?
Ju wiimne päew on käe,
Ju taewa rõõm on algan'd,
Ei üksigi hauda jäe.“

Mu arm, ei ma wõi tõusta,
Weel ikka pimedad
On minu silmad nutust —
Liig palju nutsiwad.

„Suud sinu silmil' annan,
Siis jälle näed ja —
Sa näed ingli hulka
Ja taewa ilu ka.“

Mu arm, ei ma wõi tõusta,
Werd jookseb järgeste
Weel haaw, mis sinu sõna
Lõi üksford minule.

„Su südame pääl' hellalt
Mu käe panen ma;
Siis veri jätab jooksmist
Ja valu kaob ka.“

Mu arm, ei ma wõi tõusta
Pää werd mul jookseb ka —
Meelt heites seda tein,
Kui maha mind jätsid ja.

„Mu juukstega, nad pehmed,
Su haawa kinni seon,
Werd tagasi nii hoian
Ja pää sinul terveks teen.“

Ta wäga hellalt, armisalt
Mind mõistis paluda —
Ma tahtsin ülestõusta,
Tal wastu rutata.

Sääl läkijwad haawad lahti,
Ja hoowas werd jõena
Mu pääst ja põuest — . . . woodis
End leidjin uneta.

Ruuge pää.

Minu kullal on ruuge pää,
Sinisilmad ja meel tal hää —
Laulda tema küll ei saa —
Aga juttu ajab ta!

Minu kullal on talu hää,
Siida lahke ja mulle hää:
Muidugi ei teisele
Lähe mina wististe.

Minu kulla.

Minu kullal on mustad juuksed,
Mustad, järawad silmad tal, —
Minu kulla — kui tema laulab,
Olen õndjam taewa all.

Minu kulla mull' wäga armas,
Minu kulla on wahwas mees —
Minu kulla, ma olen õnnis,
Õnnis sinu armu sees.

Miks ikka tema wasta?

Miks ikka tema wasta
Külm, wainne olen ma?
Ei teiste wasta ole
Ma nõnda jututa.

Miks ikka ainult teda
Mäen teiste hulgast ma
Ja süisgi temast mööda
Pean kaugel' waatama?

Miks waewaksigi ei wõta
Ma ennast waband'a,
Kui mõtlemata olen
Tall' teinud haiget ma.

Oh Jumal ije teab,
Mis jellest wiimaks saab,
Ja millega see lugu
Weel wiimaks lõpetab!

Ikka karjalt sa mind waatad.

Ikka karjalt sa mind waatad
Nagu mõni kohtumees,
Dma silmega mind saadad,
Kuhu tõttan iganes.

Ei ma tea, miks sa nii kuri,
Kas ehk miks waen südames —
Palju sõnu suhu kuri
Selle sinu waate ees.

Oh ma ifegi ei tea.

h ma ifegi ei tea
Millal tuli armastus
Minu põue, millal ärkas
Baitne, arglik igatjus.

Oli ilmsi see, ehk unes,
Millal iseendale
Ometigi tunnistasin,
Et sa armas minule?

Millal esimest kord õnnel
Palvetasin sinu eest?
Millal esimest kord nutsin
Armastawast jüdamest?

Ilmsi see küll wist ei olnud —
Ilmsi kandsin waenu juus —
Unes uhket jüdant wõitis
Igawene armastus.

L a u l.

„„Juba kui ma karjas käisin
Dli mul üks armuke.““ —
Dh ja kelmlik kena peiu,
Seda laulmast neiu:

Dh ja peiu, armas peiu,
Dh ja kelmlik kena peiu!
Teadsid küll, et kuuleb neiu,
Sinihilma karjane.

„„Ei ma neiuksel' öelnud,
Et ta armas minule,
Ei ta neiuksene öelnud,
Et ma armas temale.““ —

Dh ja peiu, armas peiu,
Dh ja kelmlik kena peiu!
Läbi ukse kuuleb neiu,
Sinihilma karjane.

Ikka pehmemaks hääl sulab,
Annab mõnu sõnule,
Ragu teigest ilmast kostab:

„„Dli armas minule.““
Dh ja peiu, armas peiu,
Dh ja kulda kallis peiu!
Sedasama mõtleb neiu,
Sinihilma karjane!

Laul saab otja. — Peiu tuleb,
Hoiab weidi neiu kätt —
Kust sel tunnil jõuu wõtta,
Lahkumisel filmawett?

Oh ja peiu, armas peiu,
Oh ja kuldakallis peiu!
Oh ja neiu, armas neiu,
Sinifilma karjane!

Ei nad teineteisel' öelnud,
Armastusest midagi,
„Teineteise filmist, teost“
Nägiwad kõik isegi.

Mis on luule paljalt sõnas ?

Mis on luule paljalt sõnas ? —
Raske, kare hingele —
Aga muusikas ja laulus
Sulatab ta jüdame.

Õnnelik, kelle õnneks antud,
Tundmust hääldes avalda' --
Oh üht ilust laulu kuulates
Tahaksin kord jureda !

Üks ainus kord.

Üks ainus kord weel tahaks
Su silma waadata,
Su hääle magust kõla
Weel korra kuulata. —

Üks ainus kord, mu armas,
Weel mulle laula ja —
Oh sinu laulu kuuldes
On õnnis sureda.

Sa teed mull' haiget.

Sa teed mull' haiget, kallis,
Kui haledusest mind
Wast tahad armastada —
Mii weidi tunned mind?

Mull' sinu õnn on kallis,
Mu elu a i n u s läik.
Jää terveks, taewas andku,
Et hää su käekäik!

Oh oleksin ära surnud.

Oh oleksin ära surnud,
Kui keegi ei tundnud veel mind,
Kui isegi veel ei teadnud,
Kui väga ma armastan sind!

Mu armastus waitne ja sügav,
Ta oleks siis hauasje läin'd, —
Mu laulud, mu südame veri,
On kõigil' nüüd ilmjiks ta tein'd.

Oh oleksin ära surnud,
Kui armust ei teadnud veel rind!
Mu armastus, wägewam minuist,
Ei oleks siis tülitän'd sind.

Kartus — lootus.

Küll kohab wesi wesi all,
Tuul tõstab tiiru tuhinal. —
Mu süda nagu tormi-lind —
Kas saan weel, kallis, näha sind ?

Ma nägin eile unes sind :
Sa jumalaga jätsid mind —
Torm tõusis, pimedaks läks ilm —
Sa lätsid — minul kustus film. —

Küll kohab wesi wesi all,
Mets mühab öösel pimedal, —
Kuid waitjeks, waitjeks jääb mu rind —
Wist saan weel, kallis, näha sind.

Lauluke.

Lauluke,
Sõua ja,
Kalli kambri jõua ja,
Laula laened magama,
Kurbtus põues kustuma.

Lauluke,
Sõua ja,
Kalli kambri jõua ja,
Unenäol ilusal
Selju wiihil waitsemal.

Lauluke,
Sõua ja,
Kalli kambri jõua ja,
Lehwi jääal kui waitsem õht,
Hoia eemal iga rõht.

Lee ääres.

Lee ääres ma seisin ja walwasin tuld
Ja waatasin tulesse,
Ja tuli see leekis ja lõkendas küll
Ja paistis mu palgele.

Mul oli kui oleksin kuulnud ju häält
Ja vastu sinule läin'd —
Et hämarik läwele libises ju,
Et jeda ma jugugi näin'd.

Lee äärest wiist jala üks waemulik waim
Läks mööda, taht' anda mull' suud —
Ma kohkusin mõttest, ta põgenes siis,
Ja wäljas kohaji'd puud.

Ei ma teadnud.

Sambla rooja, meelis-lillekeşi
Tõi mull' üksford kena kewade. —
Pisarfilmil ära kaugel' waat'jin —
Midagi ei tahtnud omale.

Ei ma teadnud, kust need roosid tuli'd,
Ei ma teadnud, et nad jinu käest —
Nüüd neid sagedasti olen waat'nud —
Died märjad minu filmaweest.

Igatlus.

Rus wiibid ja?
Sind ootan ma,
Mu pätkene,
Mu armuke!
Maailm lä'eb diekuul ilufaks,
Ja minu süda lä'eb kurwemaks.

Mil tuled ja?
Sind ootan ma,
Mu pätkene,
Mu kewade!
Diekuul kurwaks lä'eb minu riind —
Oh Jumal teab, mil näen sind!

Ikka sinust nemad räägiwad.

Ikka sinust nemad mulle räägiwad,
Terawalt mu otša ise waatawad.
Sinu sõnad, sammud, kõik on loetud,
Kirju jutufangas jellest koetud.

Saiget teewad nemad mulle otšata —
Tean küll, see sünnib sagest' tahtmata.
Mina waene aga waikin nende ees; —
Nemad suus sind kandwad — mina südames.

Sinu nimi.

Si sinu nime ial
Ma teistel' nimeta —
Siig armas, kaunis, kallis,
Dn selleks mulle ta.

Su nimi tafakesti
Mu huultel liikumas,
Kui üksi igatsedes
Mul filmad pijaras. —

Su nime ilmsiks palmin
Ma õitswaißt lilledest,
Ja järama ma seadan
Ta hiilgwaißt tähtedest:

Sest kõik, mis armas, kaunis,
Sull' nimeks panen ma —
Ei eluöö, ei jurmgi
Wõi jeda keelata.

Siis olen parem inime.

Siis olen parem inime,
Kui olen näinud sind:
Just nagu palve järele
Siis õnnis minu rind.

Kõik minu ümbrust tahaksin
Siis õnnestada ma,
Ja üksi kui olen, siis laulaksin
Sull' laulusid lõpmata.

Hoia wahest aken lahti.

Hoia wahest aken lahti,
Et wõiks tупpa tulla tuul:
Tuhat terwist sulle jaadan
Päewal, õhtul, hommikul. —

Ole päälegi ja kaugel —
Aika kuulen, näen sind,
Sest et sinu armast kuju
Peidab õnnel minu rind.

Tuhat terwist! muud ei mõista
Seetord mina sõnada. —
Tuhat terwist! — tuhat asja
Seega sulle ütlen ma.

Sina ja mina.

Sina oled päike, mina olen kuu,
Nõnda see ammuft ajast ju:
Päitse käest kuu walgust saab,
Seega teisi walgustab.

Sina oled kaunis kewade,
Mina olen õitjilinnuke —
Kewade kui ära lä'eb,
Linnuke siis waitjeks jäeb.

Rõnda sinu filmad.

Nagu öö, mis ähwardades
Rändajale läheneb
Dot'mata — jee ehmatades,
Pahal meelel põgeneb :
Rõnda sinu filmad.

Nagu öö, mis siisgi võidab : —
Kõik maailma, ennaft mind
Unustuse hõlma köidab —
Midagi ei ihka rind :
Rõnda sinu filmad.

Nagu öö, kust kuldne loitu
Kerkib, nii et unes ju
Aiman hiilg'wa päikse loitu,
Arkan — laulma peab juu :
Rõnda sinu filmad.

Küll hiilgawad tähed.

Küll hiilgawad tähed —
Ei näe ma neid.

Küll tormawad tuuled —

Ei kuule ma neid:

Sind näen, sind kuulen ainult ma

Sa oled mu õnn, mu õnnetus ja.

Las' hiilgada tähed!

Ei näe ma neid.

Las' tormawad tuuled!

Ei karda ma neid:

Ma tahan kõik ilma unusta' —

Ma tahan sind igawest' armasta'.

Ei ja tea.

Ei ja tea, mu kullakene,
Mis ma aiman õnnel, —
Ei ja tea, oh armukene,
Miks ma siiski kardan:

Mina aiman õnnist aimu
Sinu armastusest —
Mina kardan kurjawaimu
Tõuswat kadedusest.

Tead ja nüüd, mu kullakene,
Mis ma aiman õnnel?
Ütle ise, armukene,
On see patt, et kardan?

Jumalaga jättes waat'sid.

Jumalaga jättes waat'sid
Eile minu afnale,
Mulle tuhat terwist jaatsid,
Dean jeda, peiufe.

Õnnel ennast peitsin mina
Vile õkste warjule;
Ei mind näha wõinud sina,
Kulda-kallis peiufe.

Ragu unenäos waat'sin
Kaua julle järele:
Oh — mu terwet ilma jaatsin
Sinuga ju kaugele. —

Ma nägin unes.

Ma nägin unes, et oli öö,
Üks tormine, pime öö —
Ma rändasin, leegitsev tuluke käes,
Sirm jalaja südames.

Ja teised ja sinagi rändasid ka,
Kui varjud kõik lõnata,
Puud, põõsad, need õõtjusi'd tormi käes,
Ja meri kohises ees.

Ja kaldal, kus meri all mäsfas ja kees,
Jäid seisma ja tormi käes —
Ma tahtsin sind hüüda, kuid kaugel veel ma...
Ja äkist' kadusid ja.

Ja wari, kes jalaja tõuganud sind,
See wuhises mööda kui lind —
Kõik kadusid — üksi jäin koledal ööl,
Ja tuli leekis mu käel. —

Ta leekis ja kukkus ja jütitas kõik
Puud, põõsad — küll paistis see läik!
Ja laenetesse sinule järele ma
Siis tõttasin lõnata.

Mis toon ma sull' täna?

Lilled ja linnud, kõik ära on läin'd —
Olen neid asjata otsimas käin'd :
Dõpiku laulu- ja lilledega
Tahtjin, oh armsam, sind ärata'.

Kullast ja hõbedast — waene jest ma,
Süda — see ammu ju sinu on ka.
Südamekene, meel kurblik on mul ;
Midagi anda mul 'pole sull'.

Lilled ja linnud ja hõbe ja kuld,
Maapäälne armastus — seegi on muld ;
Aga eks üleweel walguje ra'al
Ole weel andeid igal a'al ?

Sinna siis waatab mu surelik film,
Sinule palub, mu elu, mu ilm,
Palub säält kõike, mis õnnestaks sind —
Issand, ma palun, oh kuule mind !

Õnnis on sinu eest palvetada.

Õnnis on sinu eest palweta',
Taewa Sjaga kõnelda —
Õnnel kui sinu eest palwetan,
Kõike maailma unustan.

Õnnis, kui sinu eest palwetan'd ma,
Üht'gi süis ilmas ei wihata saa :
Ühtlasi sõbra ja waenlase eest
Palwetan sügawast südamest.

Arka üles!

Arka' üles, kõige kallim!
Taewas juba punetab.
Päike ise wiimsed warjud
Peagi eemal' peletab.

Arka üles, kõigekallim!
Nuttus heitsid magama —
Arka! hõisteaeg on algan'd
Juba koidu-kumaga:

Kuis hääled imeilusjad
Su kõrwu juba heljuwad!
Silm naeratades lahti lä'eb
Weel inglit woodil seismas näeb.

Jah naerata, ma palun sind —
Loo lauluks kõik, mis tunneb rind!
Küll hääled imeilusjad
Siis üle ilma heljuwad. —

„Kiidetud olgu wägede Jumal!
Kiidetud olgu Ta igawest!
Walgušele ikka Ta jaadab
Igaüht oma lapsukest.
Kiidetud olgu wägede Jumal,
Kiidetud põhjatu helduse eest!“

Huelaul.

Maga, mu maimu,
Uinu, mu õuna,
Singa, mu ingel,
Mu armuke! —

Ära karda kõue hääli,
Ära, hella, ehmata!
Ära nutsa ükski olles —
Mina sind ei unusta:

Küll mina walwan,
Küll mina hoian,
Küll mina taitfen
Sind, hellake.

Maga, mu maimu,
Uinu, mu õuna
Singa, mu ingel,
Mu armuke!

Mu Jumal, kas siis muudetud?

Mu Jumal, kas siis muudetud
Sai eile kõik maailm!
Kõik on kui ära seletud,
Mis ial näeb mu film.

Ja tuhat forda õndsam veel
Mu põhuw põue on —
Wind kannab nagu tiivadel
Üks üleilmlik õnn:

Ta armastab mind —
Ta armastab mind!
Ta armastab mind. —
Nüüd elul on hind!

Ma laulan.

Ma laulan armust õndsamaft
Ja armu-õnnest ilusaft,
Ma laulan kuldseft truuduseft,
Ma laulan kõigest südameft. —

Kuid sõnad kõik on sõnata :
Ei ial ütelda wist jaa,
Kui üliõnnis olen nüüd —
Ja see, mu arm, on sinu süüd.

Miks nad naeratafi'd?

"Si ma mõista, miks nad naeratafi'd;
Kui kätt andjime üks teisele —
Kas nad jelle üle imestafi'd?
Tutivad m'e ju ammu oleme."

"Minu kulla — nemad naeratafi'd,
Et meil filmist paistis kewade,
Inglitega ühes rõõmustafi'd,
Et kätt andjime üksteisele."

Ei ole wannet waja.

Ei ole wannet waja,
Kus usjub armastus:
Eääl iga lihtne jõna
Dn. püham töotus.

Ei ole jõnu waja,
Kus räägib armastus:
Üks ainus filmawaade,
Dn. käewaotus:

Üks teise hinge põhja
Nad nõnda waatawad,
Üks teise muret, wõitlust
Nad ära tunnewad.

Mii lahkuwad — ei kardad
Nad häda, ahwardust —
Küll Jumal wõtab kaitsta
Truud, jõüta armastust.

Ei minu õnne peita.

Ei minu õnne peita
Mu palgelt mina jaa,
Ei silmist õnne-sära
Wõi kustutada ka.

Ei hõiske-hääli juuda
Ma fundi' waitima,
Ei keelda wõi, et õied
Kõik läh'wad õitjema.

Arm on see õnn, mis jüdan
Nüüd tõstab taewani,
Ja mille pärast olin
Ma kurblik surmani.

Teau ifegi.

Et „ingel ta ei ole,”
Teau mina ifegi —
Üht inglit armastada
Ma nii ei julgeksigi ;

Kuid ta on inimene,
Muus, hää veel päälegi —
Kui üksford ära sureb,
Saab inglisk ometi.

Haavad.

I.

Hui sind sõprus ära annab —
Oh — küll see wõib haawata!
Kui ta jalge alla tallab
Sinu sõprust naeruga. —

Mälestused kust'ge ära,
Põgenege südamest!
Mööda niiüd on unenägu,
Mida nägin sõprusest.

II.

"Karstus? woorus? narr ja oled!
Tühjad luulekujud need.
Elus tahad jeda leida?
Naeru wäärt ju lootused!"

Inimesed, heitke armu!
Tõsi see ei olla wõi!
See on eksitus, on wale,
Mida tuul mu kõrwu tõi.

III.

Neiukene, järeksilma,
Kellel' ennast ehid ja?
Uju mind, mu maimukene,
Dotad, loodad asjata:

Muutlik meel on sinu peiul,
Tuul on tema juhtija:
Pakkus kätt ju teisel' neiul',
Homme kosib kolmanda.

IV.

Walelik ja olla —
See on tühi jutt!
Tõde sinu silmis.
Maha jäägu nutt!

Minge inimesed!
Miks t'e laimate,
Teiste eluteedel'
Oftaid külwate?

Nad kergeft meeleft kihwti.

Nad kergeft meeleft kihwti
Mu põue walawad,
Waeft jüdanf pörguwalus
Nad fageft' piinawad.

Keelt pekstes häwitada
Nad püüdwad armuta
Mu pühadust, mu armu,
Mind jeega surmata.

Ei ma neid hukka mõista;
Nad 'pole ialgi
Wist ise armastanud,
Ei tea jefi midagi.

Siis olgu!

Siis olgu! -- uhtelt tahan
Pää püsti kanda ma,
Maailma siise waa'ta,
Kui oleks minu ta.

Mäed, metsad tahan panna
Ma wastu kõlama:
Ma tahan armust laulda
Ja õnnest hõijata. —

Kui aga üksi olen —
Siis wõin ju ahasta' —
Död otja waitjes kambreis
Wõin kurta kuulmata.

Ärge puutuge!

Wõtte kõit, mis mull' on antud,
Nagatud on Looja käest!
Wõtte, kui teil' jeda waja,
Kui teil' kaju tuleb sest.

Wõtte! aga jätke mulle
Minult minu armastus —
Ärge puutuge ta külge! —
Jätke rahul' pühadus! —

Weri kuum mul tufjub põues —
Kuumem kui t'e aimate —
Kannatus wõiks otja jaada —
Palun, ärge puutuge!

Helde Jumal, miks mull' andsid?

Helde Jumal, miks mull' andsid
Armastawa jüdame? —
Miks arm ainult rasket wõitlust
Walmistab mu hingele?

Wõta armastus mu pöuest,
Muuda jüda kiwiseks!
Tee, et kõik, mis olen, tunnen,
Winu meelest ununeks!

Sa ju käsed appi hüüda: —
Tule, aita kudagi!
Tule kuida ise tahad,
Aga tule ometi! — —

Aga ei! ja weel ei tule —
Kari! 'pole täidetud,
Weel mu kuum ja uhke jüda
'Pole rusuks rõhutud.

Weel ei saa ma palwetada:
„Sündku Sinu tahtmine!“
Dma igatsust ja joowi
Panen ikka palwesse.

Püha Jumal, miks Sa sallid,
Et nii kange jüda mul?
Kas Su kannatus ei lõpe? —
Imelikud teed on Sul.

Mitte sõna enam armust!

Mitte sõna enam armust!
Unustatud olgu ta!
Uige asi, mille pärast
Süda peab end' piinama! —

* * *

Uga millest ma siis elan,
Kui ei armu südames?
Millega ma ära võidan
Kiusatused elu sees? —

* * *

Ei või jätta armu laulmast,
Ei ja tuhat korda ei!
Patt ei või see wistist' olla:
Armum Jumal pöue löi.

Oh andke mull' andeks.

Oh andke mull' andeks, kui haawatud meel
End awaldab fibeda' sõnade teel! —
Kaastundmust ja kahjatjust ei tarwita ma,
Kui armule elan ja juren tall' ka:

Mis puutub see teile, kes armas on mull'
Ja kellele jägedast' laulmas mu huul?
Mu laul ja mu armastus, minu nad on —
Mis puutub see teile, kellel' ohwriks nad toon?

Mis puutub see teile, kas õnnetu ma,
Et mina wast jälle ei armast'ud jaa?
Mu „õnnetu armastus“ — minu ta on,
Ma endale õnnetuft sellega toon.

Mu armuga „liiga ma alandan end?“
Ei, armsad, tal tiivad, mind kannab ta lend:
Küll kiusatust tundnud on minugi rind,
Küll mõnesgi wõitluses kaitjes ta mind.

Ses armus sai laulule küpsiks mu rind,
Mu isamaa, emakeel leidjivad mind —
Kui armastus kaoks — siis läheneks öö,
Öö, mida ei walgustaks ühegi töö. —

Sest andke mull' andeks, kui haawatud meel
End awaldab fibeda' sõnade teel! —
Kaastundmust ja kahjatjust ei tarwita ma —
Ma armule elan ja juren tall' ka.

Mis puutub see sulle?

Mis puutub see sulle, et armastan sind,
Et sinule ainult mul tufsumas rind?
Maailmas on õnne ja ilu ju küll —
Kas waja mu pääle on mõtelda sul?

Mis puutub see sulle, miks armastan sind,
Miks sinule ainult mul tufsumas rind?
Mis puutub see sulle — ma palun, mu arm,
Laj' olla mind sõnades uhke ja karm!

Mis puutub see sulle, kui lõhkeb mu rind,
See pärast, et igawest' armastan sind?
Maailmas on õnne ja ilu ju küll —
Kas waja mind meelde tulet'a sul?

S ü ü.

Sinu wasta, kallis, patustasin,
Haawasin sind äti-meelega.
Oh, see eest ma palju kannatastin —
Kannan põrgut praegu põuesja.

Kui weel wõid, siis anna mulle andeks,
Kustuta süüd oma sõnaga! —
Wuidu — kõik mu elu — mulle wandeks —
Wuidu taewas ka ei halasta.

Kust sina tead seda?

Kust sina tead seda, mis kannatanud ma?
Sult küüsin kareda uhtusega;
Kuid süda mul julas, ja tujus mu rind,
Kui ingli häält taewast ma kuulasin sind.

Oh oleksid korra weel küsinud sa!
Kõik sinule öelnud siis oleksin ma,
Ja leina ja kurbtust ei oleksgi nüüd,
Üks teisest nii kaugel ei oleks m'e nüüd.

Kuid sinul ja minul — meil uhtust on küll —
Mis sinule sünnis, see kohuseks mull' —
Kes rohkem meist kannatab, Jumal teab,
Ja sinu ja minu südame näeb.

Üks ainus sõna — ainus laulu.

Üks ainus sõna — ainus samm,
* Ja käesgi oleks lepitus;
Neil waen ju kustur'd põues ammu,
Ja hinge täidab igatsus.

Üks ainus samm lepituseks
Jäeb astumata igawest —
Kell' süü, et õnn saab õnnetuseks,
Werd jookseb murtud südamest?

Kõik tahan kannatada.

(S. v. Schröderi järelt.)

Kõik tahan kannatada,
Kõik häda wiletjust,
Kui aga sinu elu
Ei tunneks kurvastust.

Hääl meelel mina rändan
Keft laanet pimedat,
Kui aga sinu teedel
Mäen päikest järeawat.

Hääl meelel waitjelt kõnnin
Ma kõrbes koledas,
Kui aga sinu ümber
On lilled õitsemas.

Hääl meelel tuhat walu
Ja piina kannatan,
Kui aga sulle rahu
See läbi walmistan.

Hääl meelel oma elu,
Oh kallis, ohwerdaks,
Kui aga sinu elu
See läbi kuldjeks jaaks.

Surmas.

(E. v. Schröderi järelse.)

Kui ütksord minu kahwal palgel
Dn lehwimas ju jurra külm,
Siis luba, et weel wiimast korda
Sind waatab minu waimu-film.

Laf' näha, armas, et sa paned
Käed taja minu palgele
Ming sõnad waitfjelt: Sure rahus!
Hää olen jälle finule.

Küll tean, arm, et ilmsi ial
Sa mind ei tule waatama, —
Dh jäta põue mull' su kaju!
Ma ei saa jurra finuta.

Kui sa siit kaugel' lähed. —

Kui sa siit kaugel' lähed,
Mind ära unustad,
Kui silmad pisaratest
Mul ära kustuvad,
Ei süisgi süda ial
Sind juuda vihata —
Weel tuhat korda enam
Sind tahan armasta'.

Ja kui siit surma-ingel
Siis tuleb wiima mind,
Kui wiimast korda taha
Weel ohkab minu riind,
Ei süisgi juuda süda
Sind ära unusta' —
Weel tuhat korda enam
Sind tahan armasta'.

Ja kui waim wabal lennul
Siis tõttab ülesse,
Kui Jia heldus wõtab
Mind oma sülesse,
Siis hõistades ma Jjal'
Ja troonil tunnistan,
Kuis tuhat, tuhat korda
Sind mina armastan.

Ennem tahan kanda.

Ennem tahan kanda
Kõiki wiletjust,
Kui et unustada
Dma armastust.

Ennem ennaft peidan
Haua wilusje,
Kui et kae ma annan
Teisel' peiule.

Ennem päikje hiilguš
Kustub igawest'
Kui et arm ja truudus
Kaob mu südamest.

Õnne küllalt!

Õnne küllalt olen leidnud —
Õnne küllalt minule!
Saatusjega lepitatud
Waatan üles taewasse.

Õnne küllalt! ehk küll jüda
Rasket piina maitsta sai,
Siisgi kindlalt armastada
Jõudu minul üle jäi.

Õnne küllalt! kes ma olen,
Et ma rohkem nõuan weel?
Armastades kannatada
Suurem õnn on elu-teel.

Õnne küllalt! kui ei jüda
Jõua enam wõidelda, —
Armastades, õnnistades
Sind, mu armsam lahkun ma.

Oh miks ja surid ära?

(S. v. Schröderi järel.)

Oh miks ja surid ära,
Mu õiete, mu tui?
Ei seda leina ja valu
Ma unustada wõi.

Linnuke walge kui lumi
Lennata enam ei wõi —
Oh miks ja surid ära,
Mu õiete, mu tui?

Küll oli ilus mu õieke.

Küll oli ilus mu õieke,
Küll oli armas mu armuke —
Ei ingelgi ilusam olla wist wõi,
Ja armjüst ei sõnule seada ma wõi.

Küll olin ma õnnelik õie-kuul —
Ei jeda wõi kirjelda' kellegi huul —
Ma mõtl'in, et igawest' nõnda see jäeb,
Kuid lehekuu lemmates ära siit lä'eb.

Küll oli ilus mu õieke,
Küll oli armas mu armuke —
Surm tuli ja kosis ta endale,
Ja südame walu jäi minule.

Sügise nopib õisi.

Sügis' nopib õisi,
Veinama jääb nurm,
Surema näed teisi —
Sind ka nopib surm.

„Kuni armastan,
Seni elan ma,
Tahan elada,
Armasta. —

Taewas aitku mind,
Et ma lõpmata
Õõitsin armastada —
Surmas ka! —“

„„Kuni armastad,
Seni elad sa?““
Oh siis ela sa
Lõpmata!

Oh ära ja küsi!

Oh ära ja küsi, kas armastan sind,
Kui rahutult, argset mul tufsumas rind!
Oh ära ja küsi — ja kurvastad mind:
Ei isegi tea, kas armastan sind. —

*

*

*

Magu lillekene walgust,
Wabadust kui linnuke,
Magu kallist koduranda
Woodel wõitlew laewake;

Magu hella une-laulu
Hällis uinuw lapsuke,
Magu kadumata tõde
Elus ekjw inime;

Magu wabastawat sõna
Aliõnnel hõiskaw rind,
Magu wäsin'd elu surma:
Mõnda igatsen ma sind.

Du see arm? ei mina tea —
Arm wist palju kõrgem weel,
Palju kaunim, palju pühkam —
Selle araks lä'eb mu meel.

Seft ära ja küsi, kas armastan sind,
Kui rahutult, argset mul tujukamas rind.
Kui olen sull' armas, pea armsaks siis mind!
Ja ise mull' üttele, kas armastan sind.

Kus sina oled. —

Kus sina oled, jääd ijamaa,
Sääd kallis, kaunis kodumaa,
Mis sulle kallis, see püha mull',
Mis sina wihtad, see wõõras mull'.

Kus sina oled, jääd ijamaa,
Ja sinu ust on minu ka;
Kuid jää ja truuts su ijamaal'
Ja omal' ujul' kallimal'!

Sisukord.

	Lehek.
Wäsinud	3
Tõuluks	4
Wahwas ja waga	5
Sügise	6
Beji woolab mere poole	7
Dh kuhu lähem ma	8
Ma üks laulik	9
Reisenauer'i mäng	10
Dh wõiksin end jurnuks laulda.	11
Ma tahan waitue olla	12
Süda	13
Üteilmlik õnn	14
Mina kuulsin	15
Vähedal on kewade	16
Mis ja tahad, kewade	17
Warajane õis	18
Pöökeseid	19
Käokene, kuldalindu	20
Kes teab	21
Siinu wiimne laul	22
Dõpiku surm	23
Ei wõi mitte waiti olla	24
Juba kui ma karjas läisin	25

Ma olen õppin'd	26
Ma olen näinud	27
Siis lugu teine on	29
Mis Mats mõtleb	32
Jutt	33
Südameta	34
Neiu sõstrasilm	35
Tore peiu, uhtem neiu	36
Tubli mees	37
Mu linnuke, mu dieke	38
Meelitamine	39
Päästja	40
Sõjamees	42
See oli ilusajal dieksul	43
Leena	44
Rüülasjapp	45
Esimese lume ajal	46
Baastu-päike	47
Kalamehe mõrsja	48
Rüünla tuli kahjulil	49
Mina vaat'sin muru pääle	51
Neiu palve	52
Ära pahanda	53
Hindriku unenägu	55
Runge pää	57
Miuu kulla	58
Miks ilka tema vastu	59
Jll. kurjalt ja mind woatad	60
Dh ma isegi ei tea	61
Laul	62
Mis on luule paljalt sõnas	64
Üks ainus lord	65
Sa teed mull' haiget	66
Dh oleksin ära surnud	67
Kartus — lootus	68
Laulute	69

See ääres	70
Ei ma teadnud	71
Igatsus	72
Itka sinust nemad räägivad	75
Sinu nimi	74
Siiš olen parem inime	75
Hoia wahest aken lahti	76
Sina ja mina	77
Rõnda sinu silmad	78
Küll hiilgawad tähed	79
Ei ja tea	80
Zumalaga jättes waat'sid	81
Ma nägin unes	82
Mis toon ma full' täna	83
Onnis on sinu eest palwetada	84
Arka üles	85
Unelaul	86
Mu Zumal, kas siis muudetud	87
Ma laulan	88
Miks nad naerataji'd	89
Ei ole wannet waja	90
Ei minu õnne peita	91
Tean isegi	92
Haawad: I	93
II	93
III	94
IV	94
Nad kergeft meeleft kihwti	95
Siiš olgu	96
Arge puutuge	97
Helde Zumal, miks mull' andsid	98
Mitte sõna enam armust	99
Dh andke mull' andeks	100
Mis puutub see sulle	101
Süü	102
Kust sina jeda tead	103

Üks ainus sõna -- ainus sammu	104
Rõik tahan kannatada	105
Surmas	106
Kui sa siit kaugel' lähed	107
Ennem tahan lenda	108
Onne küllalt	109
Dh miks sa jurid ära	110
Küll oli ilus mu dieke	111
Sügisel napib õisi	112
Dh ära sa tüsi	113
Kus sina oled	115

Sind 20 kop.